

**MAMLAKATIMIZDA OLIB BORILAYOTGAN INVESTITSIYA
SIYOSATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA RIVOJLANGAN
MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH.**

Termiz iqtisodiyot va Servis universiteti talabasi

G'afurova Farangis Shuhrat qizi

***Annotatsiya.** O'zbekiston Respublikasi o'tgan yillarda iqtisodiyotni rivojlantirish uchun turli sohalarda investitsiya siyosatini amalga oshirdi. Bu siyosatning asosiy maqsadi xorijiy va mahalliy investitsiyalarni jalb qilish orqali iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlashdir. Shu bilan birga, rivojlangan mamlakatlar tajribasi ko'rsatmoqdaki, samarali investitsiya siyosati nafaqat iqtisodiy rivojlanishga, balki ijtimoiy barqarorlikka ham katta hissa qo'shadi.*

Mazkur maqolada O'zbekistonning hozirgi investitsiya siyosatini tahlil qilish, samaradorlikni oshirish yo'llarini belgilash va rivojlangan mamlakatlar tajribasidan foydalanish imkoniyatlari o'rganiladi.

Kalit so'zlar: FDI, investitsiya, logistika, texnologiya

**ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ
ПОЛИТИКИ В НАШЕЙ СТРАНЕ И ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОПЫТА
РАЗВИТЫХ СТРАН**

***Аннотация.** В последние годы Республика Узбекистан реализует инвестиционную политику в различных сферах развития экономики. Основной целью этой политики является обеспечение устойчивого роста экономики за счет привлечения иностранных и внутренних инвестиций. В то же время опыт развитых стран показывает, что эффективная инвестиционная политика способствует не только экономическому развитию, но и социальной стабильности.*

В данной статье анализируется текущая инвестиционная политика Узбекистана, определяются пути повышения эффективности, исследуются возможности использования опыта развитых стран.

Ключевые слова: ПИИ, инвестиции, логистика, технологии.

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF INVESTMENT POLICY IN OUR COUNTRY AND USING THE EXPERIENCE OF DEVELOPED COUNTRIES

***Abstract.** The Republic of Uzbekistan has implemented an investment policy in various areas to develop the economy in recent years. The main goal of this policy is to ensure sustainable economic growth by attracting foreign and domestic investments. At the same time, the experience of developed countries shows that an effective investment policy makes a significant contribution not only to economic development, but also to social stability.*

This article analyzes the current investment policy of Uzbekistan, identifies ways to improve efficiency, and explores the possibilities of using the experience of developed countries.

Keywords: FDI, investment, logistics, technology

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan beri iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va diversifikatsiya qilish yo'lida katta qadamlar tashlamoqda. Investitsiyalar iqtisodiy o'sishning asosiy drayverlaridan biri bo'lib, ular yangi ish o'rinlari yaratish, infratuzilmani rivojlantirish va aholi turmush darajasini yaxshilashda muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, global iqtisodiy muhitda raqobatbardoshlikni oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun rivojlangan mamlakatlar tajribasini o'rganish va ulardan foydalanish zarurati tug'ilmoqda. Ushbu maqolada O'zbekistonning investitsiya siyosati tahlil qilinadi, uning samaradorligini oshirish yo'llari ko'rsatilib, rivojlangan mamlakatlar tajribasi bilan taqqoslanadi.

2022-yilda Singapur 141,2 milliard AQSh dollarlik to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya jalb qilgan. UNCTAD ma'lumotlariga ko'ra, Singapur dunyoda eng ko'p to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya jalb qiluvchi mamlakatlardan biri hisoblanadi. 2021-yilda to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya hajmi 130,7 milliard AQSh dollarini tashkil qilgan bo'lsa, 2022-yilda bu ko'rsatkich 8% ga oshgan. Korporativ soliq stavkasi 17% bo'lib, xalqaro miqyosda eng past stavkalardan biri.

Logistika va transport bozorining o'sishi: 2023-yilning uchinchi choragida transport sektorida 2,5% o'sish kuzatildi.¹

2023-yilda Irlandiya 2,2 milliard yevro miqdorida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya jalb qilgan, bu uning so'nggi 10 yillik o'rtacha ko'rsatkichining 52% ini tashkil qiladi (4,2 milliard yevro). 2022-yilga nisbatan investitsiyalar hajmi sezilarli darajada pasaygan, biroq bu yuqori foiz stavkalari bilan bog'liq.

Logistika va muqobil sektorlarning o'sishi:

2023-yilda logistika sektori 520 million yevro FDI (foregin direct investments-to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar) jalb qilgan, bu 2022-yilga nisbatan 185% ko'pdir. Muqobil sektor 497% ga oshgan

Korporativ soliq stavkasi 12,5%, bu esa Irlandiyani xalqaro kompaniyalar uchun jozibador qiladi. IT va texnologiya sohasida yuqori malakali kadrlar mavjud.²

Singapurning muvaffaqiyati:

- Strategik joylashuvi va soliq imtiyozlari asosida investitsiyalarni jalb qilishda yuqori natijalarga erishgan.
- Innovatsion infratuzilma va texnologik rivojlanish xorijiy investorlarni o'ziga tortadi.

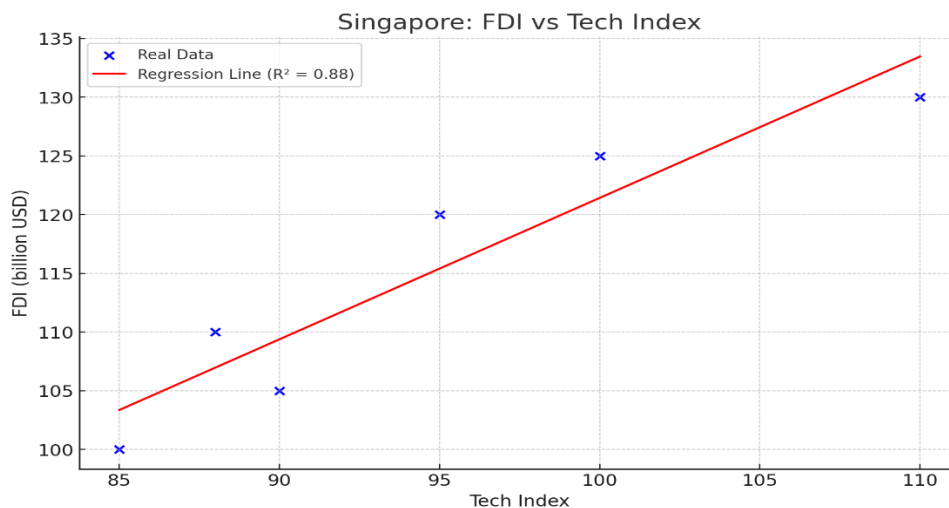
Irlandiyaning muvaffaqiyati:

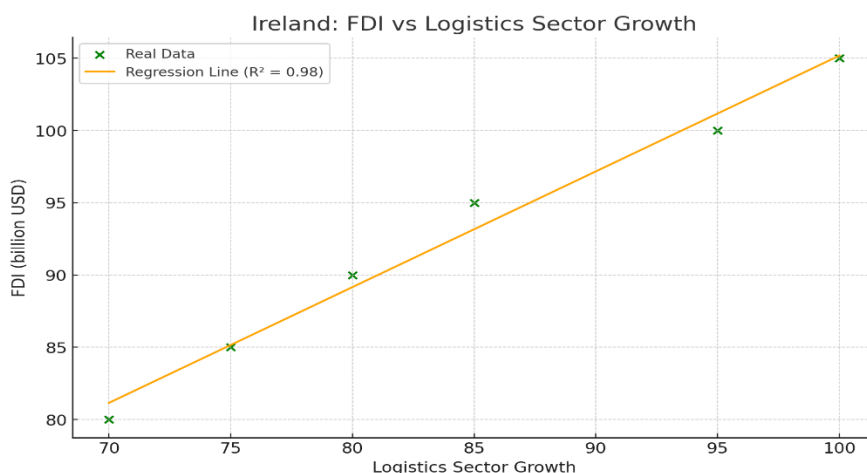
¹ <https://cw-gbl-gws-prod.azureedge.net/-/media/cw/marketbeat-pdfs/2024/q3/apac-and-gc/singapore-capital-markets-mb-3q2024-final.pdf?rev=5a875b57597949168e486c3acc0c4b1a> ma'lumotlari.

² <https://pdf.euro.savills.co.uk/ireland-research/investment-2024-v7.pdf> ma'lumotlari asosida tayyorlandi.

- o Yevropa Ittifoqi a'zoliqi va qulay soliq rejimi global kompaniyalarni jalb qilish uchun asosiy omillar bo'lmoqda.
- o Logistika va muqobil investitsiyalar sohalarida yuqori o'sish sur'atlariga ega.

1-rasm. Singapur davlati chet eldan to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar hajmi va logistika orasidagi bog'liqlik³

2-rasm. Irlandiya chet eldan to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar hajmi va logistika orasidagi bog'liqlik⁴

Korrelyatsion va regression tahlil natijalari:

³ <https://cw-gbl-gws-prod.azureedge.net/-/media/cw/marketbeat-pdfs/2024/q3/apac-and-gc/singapore-capital-markets-mb-3q2024-final.pdf?rev=5a875b57597949168e486c3acc0c4b1a> ma'lumotlari asosida Chat Gpt sun'iy intellekt platformasi yordamida tayyorlandi

⁴ <https://pdf.euro.savills.co.uk/ireland-research/investment-2024-v7.pdf> ma'lumotlari asosida Chat Gpt sun'iy intellekt platformasi yordamida tayyorlandi

1. Singapur: FDI va Texnologiya Indeksi

- Korrelyatsiya koeffitsiyenti: $r=0.937$ Bu texnologiya indeksining FDI hajmiga yuqori darajada bog'liqligini ko'rsatadi.

- Determinatsiya koeffitsiyenti (R^2): 0.87 Texnologiya indeksining FDI o'zgarishlariga 87.8% ta'sirini tasdiqlaydi.

- Regression tenglamasi:

$$FDI = 0.801 \cdot \text{Logistika sektori} + 25.062 \quad (3)$$

- Logistika sektori indeksidagi har bir birlik o'zgarishi FDI hajmini o'rtacha 0.801 milliard AQSh dollariga oshiradi.

Singapurda texnologik rivojlanish va innovatsiyalar FDI ni jalb qilishning asosiy omillaridan biri. Texnologiya sektoriga investitsiyalarni kuchaytirish FDI hajmini oshiradi.

Irlandiyada logistika sektori FDI o'sishini deyarli to'liq tushuntiradi. Logistika infratuzilmasini rivojlantirish Irlandiyaning investitsiyalar sohasida muvaffaqiyatining asosiy omili bo'lgan.

XULOSA

O'zbekiston texnologiya infratuzilmasiga katta e'tibor qaratishi kerak. Innovatsion loyihalar va startaplar rivoji FDI jalb qilishda muhim ahamiyatga ega. IT xizmatlari va texnologik mahsulotlarni eksport qilish uchun davlat tomonidan maxsus strategiya ishlab chiqilishi zarur. Rivojlangan transport va bojxona tizimi xalqaro investitsiyalarni jalb qilishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. O'zbekiston Yevroosiyo savdo yo'laklarida strategik mavqeidan foydalanib, tranzit mamlakat sifatida o'z pozitsiyasini mustahkamlashi kerak. Texnologiya va logistika sohalarining uyg'un rivojlanishi O'zbekistonga FDI hajmini oshirishga va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi huzuridagi Statistika agentligi <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/investments> ma'lumotlari
2. O'zbekiston Respublikasi huzuridagi Statistika agentligi <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/macro-indicators-2> ma'lumotlari

3. <https://cw-gbl-gws-prod.azureedge.net/-/media/cw/marketbeat-pdfs/2024/q3/apac-and-gc/singapore-capital-markets-mb-3q2024-final.pdf?rev=5a875b57597949168e486c3acc0c4b1a> ma'lumotlari
4. <https://pdf.euro.savills.co.uk/ireland-research/investment-2024-v7.pdf> ma'lumotlari